

werkelijke stijging te bepalen, omdat het hier eigenlijk kwadraten betreft (dit is ook het bezwaar tegen de ellenlange grafiek van het Amsterdamsche grondbedrijf, waarop het de stijging van de in erfpacht uitgegeven oppervlakte in een lange reeks van jaren voorstelt door een cirkel voor elk jaar), het girokantoor heeft voor elk der drie genoemde gegevens een rechtehoek van anderen vorm genomen met verschillende lengte en breedte; daardoor is het onmogelijk met het oog alleen de werkelijke toeneming te bepalen en zou men zonder de bijvoeging van de percentages de stijging der drie gegevens niet hebben kunnen bepalen, maar die bijvoeging maakt tegelijkertijd de grafiek overbodig, omdat de cijfers direct alles zeggen, wat noodig is, de grafiek niet.

Zoo zouden wij kunnen voortgaan met nog op andere grafieken te wijzen, die niet aan statistische vakeischen voldeden en blijk gaven niet door statistici te zijn samengesteld. Maar groot nut zou dat niet hebben. Het doel van onze opmerkingen was tweërlei: 1e. te laten zien, dat de bedrijfsstatistiek, als men naar de tentoonstelling mag oordeelen, nog een veel te geringe plaats inneemt in het bedrijfsbeheer in ons land, en de hoop uit te spreken, dat de tentoonstelling, wellicht juist door wat er gemist werd, een aansporing moge zijn geweest om aan dit onderdeel der administratie veel grootere aandacht te wijden, zoodat in dit opzicht een volgende tentoonstelling heel wat anders zal te zien geven; en 2e. erop te wijzen, hoe gewenscht het is, dat bedrijven, die niet de gelegenheid hebben of het nut ervan inzien een afzonderlijke deskundige statistische afdeling in te richten, als zij er eens toe komen van statistieken of grafieken gebruik te maken, daarover het advies van een deskundige inwinnen uit overweging, dat statistiek iemand evenmin als ieder ander vak aanwaait, doch geleerd moet worden.

J. H. VAN ZANTEN

BUITENLANDSCHE STEMMEN OVER HET ACCOUNTANTSCONGRES 1926

De buitenlandsche vakpers geeft, voorzover ze reeds een verslag omtrent het te Amsterdam gehouden Internationale Accountantscongres heeft opgenomen, zonder uitzondering haar groote waardeering te kennen voor hetgeen door de Nederlandsche accountants, leden van de drie vooraanstaande vereenigingen, is tot stand gebracht. Algemeen beschouwt men dit tweede internationale congres — het eerste werd in 1904 gehouden te St. Louis U. S. A. — als een gebeurtenis, welke het accountantsberoep, zij het in het eene land meer dan in het andere, zal ten goede komen. Men wijst er op, dat het beroep, vooral gedurende de laatste vijf en twintig jaren, zich zeer sterk heeft ontwikkeld en op steeds hechter en breeder grondslagen is opgebouwd en dat daardoor het nut van den accountant in steeds grooter wordende kringen, zoowel van private personen als van rijks- en gemeentelijke autoriteiten, wordt erkend. Het accountantsberoep heeft zich tot nu toe echter bijna uitsluitend nationaal en daardoor voor de verschillende landen in van elkaar afwijkende richting ontwikkeld. De beroepsgenooten kwamen niet met elkander in contact en uitwisseling van gedachten is tot heden als regel achterwege gebleven. Het te Amsterdam gehouden congres heeft, zooals algemeen wordt erkend, daarin een belangrijke verbetering gebracht. Men is in de gelegenheid geweest, om elkander te leeren kennen en men heeft, zoowel tijdens de zittingen van het congres als daarbuiten, met elkander over allerlei onderwerpen van gedachten kunnen wisselen; daardoor is er tusschen meerdere congressisten van verschillende landen reeds een band ge-

vormd, waarvan voor de toekomst een vruchtbare samenwerking is te verwachten.

De keuze van de op het congres behandelde onderwerpen wordt algemeen geprezen. Zoo schrijft o.a. *Betriebswirtschaftliche Rundschau*: Die Vorträge, die gehalten wurden, liessen schon nach der Zusammenstellung des Programms das zu billigende Bemühen erkennen, bewährte Erfahrung, wissenschaftliche Problematik und erzieherisches Interesse sowie den Wunsch nach Schutz des Berufsstandes der Buchsachverständigen im öffentlichen Leben in einer ungefähr den tatsächlichen Bedürfnissen entsprechenden Weise zum Worte kommen zu lassen. Het programma was echter, o.a. volgens *The Incorporated Accountants Journal*, nogal overladen; omdat aan elken spreker slechts een beperkte spreektijd kon worden toegestaan, hebben verschillende vooraanstaande personen hun redevoeringen moeten bekorten, terwijl anderen, wier opmerkingen men gaarne zou gehoord hebben, zich om die reden niet voor het debat hebben aangemeld. Het genoemde tijdschrift erkent echter, dat bij het samenstellen van een korter programma meer moeilijkheden van persoonlijken aard zich zouden hebben voorgedaan.

Het vooraf toezenden van de referaten in de eigen landstaal is door de buitenlandsche congressisten wel op prijs gesteld; de debatten konden daardoor behoorlijk worden voorbereid. Mede door de uitgebreide talenkennis van de gastheeren, in het bijzonder van die van den voorzitter van het congres, hadden de besprekingen een vlot en aangenaam verloop, terwijl ze ook door velen konden worden gevolgd. Een en ander heeft er toe bijgedragen, dat de congressisten hun kennis omtrent de verhoudingen in de vertegenwoordigde landen belangrijk hebben kunnen vermeerderen.

The Incorporated Accountants Journal merkt in dit verband op, dat het congres den Britschen gedelegeerden in de gelegenheid heeft gesteld, om zich een critisch oordeel te vormen omtrent het accountantsberoep, zoowel in het binnenland als in het buitenland. De „genius of British accountancy” is altijd uiterst practisch geweest. Haar techniek en haar theorie hebben zich ontwikkeld door een lange, practische ervaring, welke in Schotland teruggaat tot de vijftiger en in Engeland tot de tachtiger jaren. Ze is weinig verschuldigd aan op theoretische overwegingen genomen proeven in deze of gene richting. Dit principe komt tot uitdrukking in de methode van opleiding; deze legt op de eerste plaats den nadruk op de practische ervaring en wordt aangevuld door het maken van proefwerk.

Uit de discussies en uit de persoonlijke gedachtenwisselingen is, volgens den verslaggever van vorengenoemd blad, gebleken, dat in sommige landen de accountancy op minder hoog peil staat dan in Engeland en andere landen het geval is. Op grond van eigen langdurige ervaring moet hij er op wijzen, dat de invloed van het accountantsberoep slechts kan worden gehandhaafd en versterkt door het stellen van hooge eischen aan opleiding, karakter en practijk.

Hij merkt verder op, dat de wetten van een land de uitdrukking zijn van den geest en de noden van het volk. In de Britsche wet wordt minder gesproken over de bevoegdheden en de verplichtingen van den auditor, dan wel het geval zou kunnen zijn. Ze heeft echter op prijzenswaardige wijze aan hem overgelaten, hoe hij, binnen de vastgestelde grenzen, zijn zware verplichtingen moet nakomen; meer dan door gedetailleerde voorschriften wordt hem hierdoor de verantwoordelijkheid voor de toepassing van moreele grondslagen opgelegd. Hiermede wordt in het licht gesteld, dat de wijze van uitoefening en organisatie van het accountantsberoep niet op dogmatische wijze kan worden voorgeschreven, maar noodzakelijk onder verschillende omstandigheden moet worden gewijzigd. Echter moet worden

gezegd, dat hoewel het congres belangrijke verschillen omtrent organisatie en inzichten leerde kennen, het op onbewuste wijze er naar streefde, om een algemeene lijn te vinden in al de besproken onderwerpen. Om deze reden was het goed, om te bepalen, dat geen besluiten zouden worden genomen; dat de beraadslagingen van het congres overwegend en niet bindend zouden zijn en dat de leiding in de naaste toekomst uitsluitend in handen van de gastheeren zou zijn. Er zouden ernstige moeilijkheden hebben kunnen ontstaan, wanneer men bij zulk een eersten stap in de ontwikkeling van internationale accountantscongressen verder zou zijn gegaan.

Het *Zeitschrift des Verbandes Deutscher Bücherrevisoren* schrijft in zeer enthousiaste bewoordingen, dat de vertegenwoordigers van het VDB van het congres den indruk hebben medegenomen, dat het accountantsberoep in alle landen vooruitgaat en dat het een factor is geworden, welks beteekenis in het bedrijfsleven der volken moet worden erkend. Ook het Duitse beroep gaat vooruit; het heeft zich gedurende de laatste jaren belangrijk ontwikkeld, is in beteekenis toegenomen en heeft daardoor veel ingehaald van den voorsprong, welke het beroep in andere landen door zijn langduriger bestaan had verkregen. De VDB gedelegeerden hebben verder geconstateerd dat de Duitse accountants, wat vakkennis betreft, mede in de voorste lijn staan; dat zij zelfs in sommige gevallen, bijvoorbeeld in zake het vraagstuk van de waardeering voor de balans, de leiding hebben. Anderzijds staat hun nog als doel voor oogen de ontwikkeling, welke het beroep reeds in andere landen heeft verkregen.

Voor de organisatie van het congres heeft men niets dan bewondering. In alle toonaarden wordt lof toegezwaaid aan voorzitter en secretaris, alsmede aan de overige leden van het uitvoerend comité en die van de sub-comité's; de tevredenheid over het verloop en de resultaten van het congres komen bovendien tot uitdrukking in de door verschillende buitenlandse deelnemers aan den secretaris toegezonden brieven en in het bijzonder in de notulen van de bestuursvergaderingen van The Institute of Chartered Accountants of England and Wales, The Society of Incorporated Accountants and Auditors en The Society of Chartered Accountants of Edinburgh. De genoemde vereenigingen hebben aan het Uitvoerend Comité afschrift van die notulen toegezonden, terwijl het bestuur van de Society of Incorporated Accountants and Auditors de kroon op den verrichtten arbeid heeft gezet, door den voorzitter van het congres, den heer *Van Dien*, tot eerlid van haar vereeniging te benoemen.

De algemeen waardeerende bewoordingen, waarin de buitenlandse bladen zich uiteten over hetgeen den congressisten is aangeboden zoowel op vak-technisch terrein als op het gebied van ontspanning, logies en anderszins, kunnen de Nederlandsche accountants met tevredenheid doen terugzien op hetgeen zij, met opoffering van veel tijd en geld, hebben tot stand gebracht.

Ten slotte volgen hieronder enkele passages uit het typisch Amerikaansche verslag, dat door den gedelegeerde van The American Institute of Accountants, den heer *A. S. Fedde*, aan het bestuur van die vereeniging is uitgebracht en van welk verslag een afschrift aan den secretaris van het Uitvoerend Comité is toegezonden.

The convention succeeded in the exchange of ideas through prepared papers on subjects of general interest, discussions of those subjects, and informal exchange of ideas man to man as the occasion offered itself; also, and in no less degree, in the forming of acquaintanceship and friendship between accountants of various nations and this feature was given equal importance at the convention, through the entertainment

provided by our Dutch hosts on a scale and in a manner indicative of a great hearted and happy people .....

On most of the subjects there were two or three papers prepared which were translated into several languages and distributed beforehand by mail to those whose attendance was expected. While in Paris I received copies of all the papers in English and they made a stack two inches thick. The continental breakfast requires very little attention, so instead of the usual gastronomic performance, I was able to go through (mentally only) the papers on eight of the subjects before leaving for Amsterdam. That it was possible to read them on a holiday in Paris should be sufficient comment on their quality. Any discussion or summary of the papers would make this report too long and it is difficult to select any one subject as having the greatest interest. A fact which might be noted, however, is that the Netherlands Institute of Accountants has a very high standard for admission. The young man is required to take about eight years of commercial and accountancy studies so that he is not ready from the standpoint of education for admission into the Institute until he is about 26 years of age.....

All the facilities and entertainment were provided by the Dutch, not even a registration fee being charged the visitors. When it is realized that prices are as high in Holland as in the United States and that there were over 250 visitors from other countries entertained, it will be indicated what the accountants of the little country of Holland did in the way of opening their hearts and purses.

The translation of the Dutch „informal” into „convivial” on the English programs was not without justification, as those occasions, as well as the official dinner, were decidedly jovial and festive with toasts and short speeches, but entirely devoid of the results which accrue at some festivities when hard liquor is substituted for the wines of France. The official dinner at the Concert-hall of Amsterdam was a work of culinary art. No suitable dining room in Amsterdam was sufficiently large to accommodate the 500 dinners, so the beautiful Concert-hall was specially decorated and a kitchen was built therein for the preparation of the one dinner.

The perfection in detail shown in a Rembrandt is a quality permeating everything undertaken by the Dutch, and in their hospitality no pains were spared on detail to make each occasion perfect. We became so accustomed to receiving that I believe some expected to receive diamonds as souvenirs of our visit to the diamond-polishing factory.....

K.

INTERNATIONAAL ACCOUNTANTS CONGRES AMSTERDAM 1926

VERVOLG TWEEDEN WERKDAG

De tweede inleider, onze ex-landgenoot Prof. *J. Ant. de Haas*, begint er in zijn inleiding op te wijzen, dat ook in Amerika zij, die de bedrijfsleiding op meer wetenschappelijker en efficiënter basis willen brengen, denzelfden zwaren strijd te strijden hebben, als zij, die dit in de oude wereld trachten te doen.

De gewone nacaalculatie komt in den regel te laat om nog invloed te kunnen uitoefenen op het loopende werk; een kostprijberekening moet, indien ze werkelijk van waarde wil zijn voor de leiding, niet alleen gegevens verschaffen van reeds afgewerkte orders, maar ook van wat op 't moment in